

Iparosítás egy kikötővárosban – Fiume fejlesztése (1870–1914)

Pelles Márton

¹Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Közgazdasági elemző szak

pellesmarton@gmail.com

Bevezetés, problémafelvetés: A dualizmus időszaka a magyar gazdaság történetét tekintve a piacosodás, a növekvő ipari termelés és az egyre intenzívebb kereskedelem időszaka. Ebbe a trendbe illeszkedett bele Fiume kikötőjének változása is, melyet a magyar kormány célzott fejlesztésekkel igyekezett korszerűsíteni. A konkrét építkezésekről és ipari beruházásokról 1906 óta nem született olyan tanulmány, mely vizsgálta volna a város kiépítésének, a létrehozott ipari létesítményeknek és a kikötő kereskedelmének hatásait a korabeli magyar gazdaságra, értelemszerűen így az 1906–1914 közötti fejlesztésekről sincs összegzett tudásunk [1].

Anyag és módszer: A tanulmány és a prezentáció elkészítéséhez többféle forrást használok. Egyfelől az elmúlt kétszáz év magyar és olasz nyelvű szakirodalmát, a magyar törvénytarat, az évente megjelenő statisztikai kiadványokat, és főként saját – 2016. februári – levéltári kutatásaim alapján a Magyar Királyi Tengerészeti Hatóság (1870–1918) iratanyagát [2].

Eredmények: Céломnak tekintem, hogy a rendelkezésemre álló források alapján az 1870-től 1914-ig tartó időszakra nézve leírjam a fiumei kikötő és ipar fejlesztésének történetét és bemutassam azoknak a korabeli magyar gazdaságra gyakorolt hatásait.

Következtetés: Az állami építkezések és támogatások hatására Fiume, az osztrák Trieszt közvetlen vetélytársából a nagy nyugat-európai kikötők versenytársa lett. Ezt mutatja, hogy 1913-ban már Európa 10. legforgalmasabb kikötője volt. Dolgozatom segít abban, hogy megismerjük egyetlen önálló kikötőnk fejlődésének történetét; hogy el tudjuk helyezni a korabeli magyar viszonyok között a várost, és lássuk, milyen hatással volt a magyar közgondolkodásra Fiume. De az is fontos, hogy előnyeivel és hátrányaival együtt el tudjuk helyezni a korabeli világkereskedelemben Fiumét, olyan nagy kikötők között, mint Hamburg, Rotterdam, Marseille vagy Liverpool.

Irodalomjegyzék:

[1] Gonda Béla (1906) *A tengerészet és a fiumei kikötő*. Budapest. Pátria irodalmi vállalat és nyomdai Rt. nyomdája

[2] *A Magyar Királyi Tengerészeti Hatóság (1870–1918) iratai*: Horvátország. Rijekai Állami Levéltár: HR–DARI–0046

Kulcsszavak: Gazdaságtörténet, Iparfejlesztés, Kereskedelem, Fiume, Kikötő